

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 5 kwietnia 2017 r.,

sprawy **M. K.**

skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i in.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 17 sierpnia 2016 r., sygn. akt IV Ka (...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w B.

z dnia 18 marca 2016 r., sygn. akt III K (...),

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,

2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. B. W. – Kancelaria Adwokacka w B. – kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote 80/100), w tym 23 % VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji,

3. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 marca 2016 r. Sąd Rejonowy w B. uznał M. K. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. i za to skazał go na karę 2 lat pozbawienia wolności oraz za winnego popełnienia sześciu czynów z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na

podstawie art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 91 § 2 k.k. wymierzył łączną karę 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej łącznej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres tymczasowego aresztowania od dnia 12 sierpnia 2014 r. do dnia 11 lutego 2015 r.

Od powyższego wyroku apelację złożył obrońca oskarżonego M. K. i zarzucił:

I. obrazę przepisów postępowania, w szczególności:

- art. 42 ust. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 6 k.p.k., poprzez odmowę przyznania atrybutu wiarygodności zeznaniom świadków powołanych przez oskarżonego na podstawie okoliczności, że powołani zostali na późnym etapie postępowania;
- art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 424 k.p.k., poprzez dokonanie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób wybiórczy, z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów, a także przez pominięcie przy wyrokowaniu – wbrew zasadzie *in dubio pro reo* – tych okoliczności, które przemawiały na korzyść oskarżonego M. K., a także poprzez przyznanie atrybutu wiarygodności zeznaniom pokrzywdzonych U. K., G. K., A. K., K. K., P. K. i M. K., a także świadkom oskarżenia, podczas gdy istniejący między stronami długoletni konflikt na tle majątkowym wymagał podejścia do tych zeznań z dalej idącą ostrożnością procesową, z jednoczesną odmową przyznania atrybutu wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego, mimo że są one jasne, spójne, logiczne i konsekwentne oraz zeznaniom świadków powołanych przez oskarżonego – R. S. i T. S.; uznanie za wiarygodne zeznań pokrzywdzonej Z. M., podczas gdy nie znajdują one potwierdzenia w materiale dowodowym (zeznania świadków, monitoring, ergo jego brak);

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, a mających wpływ na jego treść poprzez: ustalenie na podstawie nieprawidłowej oceny dowodów, że oskarżony dopuścił się wobec Z. M. czynu przestępnego spenalizowanego w art. 280 § 1 k.k., podczas gdy w świetle zebranego materiału dowodowego dojść do takiego wniosku niepodobna; pominięcie

okoliczności, że oskarżony działał w warunkach skumulowanego afektu, którego źródłem jest rodzinny konflikt na tle majątkowym, co znajduje potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym, w tym w zeznaniach pokrzywdzonych.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i uniewinnienie oskarżonego M. K. od przypisanych mu czynów, ewentualnie o przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrok Sądu I instancji zaskarżył również oskarżony M. K. .

W obszernej apelacji wskazał, że uzasadnienie wyroku Sądu I instancji jest „pogmatwane i pomataczone”. Zaprzeczył aby w dniu swoich urodzin (12 sierpnia) i kiedykolwiek jechał linią autobusową nr 81, dokonał odmiennej oceny zeznań zarówno pokrzywdzonej Z. M., jak i kierowcy autobusu D. P., który go nie rozpoznał. Zakwestionował też opinię biegłego lekarza W. M. dotyczącą charakteru obrażeń doznanych przez pokrzywdzoną oraz jej zdrowie psychiczne, sugerując nadto, że interweniujący strażnicy miejscy są kolegami Z. M.. W dalszej części apelacji oskarżony przedstawił własną wersję historii rodzinnego konfliktu, którego podłożem jest brak porozumienia co do sposobu dziedziczenia i wielkości udziałów w nieruchomości po nieżyjących rodzicach. Oskarżony zaprzeczył aby groził członkom rodziny pozbawieniem życia i podpaleniem. Podkreślił, że brat, jego żona i dzieci stanowią patologiczną rodzinę, podobnie jak świadkowie będący spokrewnieni z bratową. Skarżący nadto dokonał własnej, odmiennej od Sądu I instancji oceny zeznań funkcjonariuszy Policji oraz zarzucał, że bezpodstawnie Sąd ten odmówił wiarygodności zeznaniom świadków zawnioskowanych przez oskarżonego: R. S. i T. S.. W konkluzji skarżący wniósł o uniewinnienie.

Wyrokiem z dnia 17 sierpnia 2016 r. Sąd Okręgowy w B. zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od powyższego wyroku kasację złożył obrońca skazanego zarzucając rażącą obrazę prawa procesowego, która mogła mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, poprzez:

1. naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. polegające na uchybieniu wymogom prawidłowej kontroli odwoławczej poprzez nierozważenie zarzutów odwoławczych podnoszących dokonanie przez Sąd

I Instancji ustaleń faktycznych z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów, w sposób wybiórczy, z pominięciem okoliczności, które przemawiały na korzyść M. K.;

2. naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nieprawidłowym rozważeniu zarzutów apelacji obrońcy, dotyczących obrazu przez Sąd I Instancji art. 42 ust. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 6 k.p.k., a także art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. oraz art. 424 k.p.k.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu pierwszoinstancyjnym.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Rejonowej w B. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego jest bezzasadna w stopniu oczywistym.

Przystępując do wskazania powodów takiej oceny na wstępie przypomnieć należy, że zgodnie z art. 523 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Takie unormowanie powoduje, że podstawy kasacji nie może stanowić samoistny zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, zarówno, gdy jest on podniesiony wprost, jak i wówczas kiedy, dla ominięcia owego ustawowego ograniczenia, przyjmuje postać zarzutu obrazu prawa.

Uważna lektura zarzutów kasacji i ich uzasadnienia pozwala na stwierdzenie, że skarżący w istocie zmierza do zanegowania przeprowadzonej w sprawie przez Sąd pierwszej instancji, zaaprobowanej przez Sąd odwoławczy, prawidłowej oceny zebranych dowodów i podważenia dokonanych ustaleń faktycznych co do sprawstwa M. K. w zakresie przypisanego mu przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. oraz sześciu przestępstw z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Taką zaś praktykę, jako w rzeczywistości stanowiącą obejście ustawowych ograniczeń podstaw kasacji określonych w art. 523 k.p.k., należy ocenić jako niedopuszczalną.

Odnosząc się do zarzutów zawartych w kasacji stwierdzić należy, że twierdzeniu skarżącego o naruszeniu przez Sąd odwoławczy i to naruszeniu w sposób rażący przepisów art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. przeczy w pierwszym rzędzie argumentacja zawarta w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Wbrew stanowisku skarżącego, Sąd Okręgowy w B. należycie ocenił wszystkie zawarte w apelacji obrońcy M. K. zarzuty, w tym zarzut obrazy przepisów postępowania, w szczególności art. 42 ust. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 6 k.p.k., a także art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 424 k.p.k. oraz poprawnie pod względem logicznym, bez sprzeczności i niekonsekwencji przedstawił swój tok rozumowania. Na stronach 6 - 9 uzasadnienia Sąd odwoławczy odnosząc się między innymi do zarzutu obrazy art. 42 ust. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 6 k.p.k. wskazał, iż oskarżony korzystał z przysługujących mu uprawnień, w tym z prawa składania wniosków dowodowych na każdym etapie postępowania. Korzystanie z tego prawa podlega jednak ocenie Sądu i taka ocena została dokonana. Nie jest ona dowolna, gdyż została wyczerpująco i logicznie, zgodnie z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego umotywowana. Słusznie Sąd ten wywiódł, iż Sąd I instancji nie dał wiary zeznaniom świadka R. S. , bo były sprzeczne z zeznaniami świadków A. K. i B. K., zaś zeznania świadka T. S. były sprzeczne z zeznaniami świadka Z. M.. Jak trafnie też podał, nadawanie nadmiernego znaczenia stwierdzeniom Sądu I instancji zawartym w uzasadnieniu wyroku, a mianowicie, że świadkowie R. S. i T. S. zostali zawnioskowani na późnym etapie postępowania, nie czyni oceny tych zeznań nietrafnymi, a jedynie w obliczu faktu, iż świadkowie ci są kolegami oskarżonego, stanowi dodatkowy element podważający ich wiarygodność. Sąd ten przeprowadził również ponowną analizę zeznań świadków Z. M. i D. P. oraz wyjaśnień oskarżonego w kontekście całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym opinii biegłych sądowych (s. 7 - 8 uzasadnienia), w sposób wyczerpujący omówił z jakich powodów podzielił ustalenia Sądu I instancji w kwestii winy i sprawstwa M. K.. Uzasadnienie orzeczenia Sądu odwoławczego zawiera powody jego rozstrzygnięcia oraz argumentację wyjaśniającą w sposób logiczny i rzeczowy, dlaczego nie podzielono zarzutów i wniosków zawartych w apelacji obrońcy, nie uchybiając przy tym wymogom określonym w art. 457 § 3 k.p.k.

Na marginesie jedynie wskazać należy, że przepis art. 433 § 2 k.p.k. może być naruszony jedynie wówczas, kiedy Sąd odwoławczy w ogóle nie ustosunkuje się do określonego zarzutu wskazanego w apelacji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2013 r., II KK 127/12, Prok.i Pr.-wkł. 2013/5/19, LEX nr 1277698). Taka zaś sytuacja w rozpoznawanej sprawie nie zaistniała.

Nie zasługiwał na uwzględnienie również podnoszony w kasacji zarzut naruszenia art. 410 k.p.k. Przepis ten nie ma zastosowania do postępowania odwoławczego, ponieważ to nie dowody ujawnione przed sądem drugiej instancji stanowiły podstawę rozstrzygnięcia tego sądu.

Zasługiwał natomiast na uwzględnienie złożony przez obrońcę wniosek o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu w postępowaniu kasacyjnym (za sporządzenie i wniesienie tego środka zaskarżenia). Wysokość zasądzonej kwoty wynika z § 17 ust. 3 pkt 1 w zw. z § 4 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r., poz. 1714).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy z mocy art. 535 § 3 k.p.k. orzekł, jak w postanowieniu. O kosztach sądowych za postępowanie kasacyjne rozstrzygnięto zgodnie z art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.